

Ipru

Yesu wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 37 pöta ök won sëen omën nampök pep epwer Ipru omën ingre mor saö naröaan retëng äa. Omën retëng äa pöp, tiar köpël. Pi ingre morörö kööre toköröak pitëm kön wi kosang yewesaut irikor yaalmëen kasëng mampënëak yaëen epwer retëng ë mena. Pi Kristoë yaatere yapintak Mosesëet il yewas pöt pet elmëa.

Pöt epël wia.

Kristook Anutuu songönte tekeri wes pet ira *1:1-3*

Kristook enselörö il yewas *1:4-2:18*

Kristook Mosesre Yosua il yewas *3:1-4:13*

Kristoë kiri yaaö yaatak Mosesëet il yewas *4:14-7:28*

Kristoë sulöp ngolöptak Mosesëet il yewas *8:1-9:28*

Kristoë kiri äautak Mosesëet il yewas *10:1-39*

Kön wi kosang yewesauta ngönte *11:1-12:29*

Wa korkor ngön mëet *13:1-25*

Anutuuk pim Ruupön maan pim ngönte ök niia

1 ¹ Ngaanëer Anutu pi tektek ngön yaauröen ök maan tiarim earöen ngön ke nentere nent, kan ke naöre naö ök maö ima. ² Pël äautak peene yangerakë omnant won wasëpna akunet temanöm yesën akun eptak pim Ruupön maan pim ngönte ök niia. Ruup Pepapök maan omnant pout ket äaup omnantë pep sëpënëak mëëa. ³ Anutuu ë rangiere ëwaat pim naë wiaan tekeri yewas. Pi Anutuu ök panëep pim weëre kosang ngöntak omnant pout kaamök elniaan taë sak wia. Puuk wel wiak tiar kölam niwasëpënëak tiarim saunat won wes olëak, kaalak kutömweri wal äak së Anutuu yaapkëel wel aisëak weëre kosangring wë.

Anutuu Ruupök enselörö il yemowas

⁴ Pi Anutuuk yapin kaöet mangkën enselöröaat il yewas. Tapël pi kutömweri isak Anutuu yaapkëel wë weëre kosang wak enselörö ngep elmëak wë. ⁵ Ne tol ëen pël yeniak? Ngaan Anutuuk ngönëntak epël mëëa pöt enselöröen ök nemaan äa.

“Ni nem Ruup.

- Peene ne wil nuulëak nim Pep sak wë.”
 Ën epteta enselöroën nemaan ëa.
 “Ne pim Pep sak wëën
 pi nem Ru sak öpnaat.”
- 6 Nent pöt, Anutuuk pim Ru wetëëp yangerak wes mëën waisëpënëak ëa pötak epël ök mëëa.
 “Ne Anutu nem ensel pourö piin yaya map.”
- 7 Nent pöt, pim enselöroën, “Pit Ruupë iri wë,” weseë pitëmëën epël ëa.
 “Ne Anutu nem enselöroën maan kentöökë ök yesaurö.
 Ën nem inëënröen maan es wilëngöökë ök yesaurö.”
- 8 Ën nent pöt, Ruupëën Anutuuk epël ök mëëa.
 “O Anutu, ni omp aköp akun wali om ngarangk eim ömëëp.
 Nim omën wa ngaöök yamëën pörö wotpil wesak ngarangk yaaup.
 9 Ni wotpil yaautön kent yaaup, utpet yaautön kaaö yaaup.
 Pötaanök Anutu ne, nim Anutuuk ni ërëpsawi ëëmëak yaö niaan
 ërëpsawi kaö yaëën nimotök karuröaat il yewas.”
- 10 Nent epël mëëa.
 “Aköp ni omnant won wiaan yanger ket ëan.
 Nim moresring kutömwer ket ëan.
- 11 Kutömre yang pipot kö yesën ni pöt wakaim om ömëëp.
 Poë koröpö sëpar yes pöl pipot ëëpnaat.
- 12 Nuuk pit poë koröpö rang rë yawi pöl ëëmëët.
 Pël ëak ulpëënëp përeak ngakëp yamë pöl elmëëmëët.
 Ën ni pöp om wakaim ömëëp.
 Ni ulöp sak wiap nasëngan.”
- 13 Nent epël wia pöt, Anutuuk pim enselöroën nemaan, Ruupön mëëa.
 “Ni wais nem yaapkëetakël wel aisëak weëre kosangring wëën
 omën nimëën kööre tok yaaurö nook maan nim weëre kosangöökë
 karök ilapnaat.”
- 14 Ën enselöroën tolël mëëa? Pit omën könöröa ök ëën Anutuuk pim inëën
 ya mëmpënëak wes yamëaurö. Pël ëën wais omën Anutuuk utpetetakaan
 kama niöpnaarö kaamök yaalni.

Anutuu utpetetakaan yaniwa pöt kësangët

- 2** ¹Yaap, Anutuu Ruupök enselörö il yewas. Pötaanök tiar pim ngönte
 ök niaan kat yawi epët kat kolak sëp wasnganëën taë wes wak öpa.
²Anutuu ngön kosangöt enselöroën maan ök mëëa pöt yaap panëët.
 Omnarö ngön pöt ngaarëk naön wa yoolaan kangiir Anutuuk utpet
 mowasö ima. ³Pötaanök tiar Anutuu ngönte, Ruupë ök ëa pöt, wa olëak
 Anutu tiar utpetetakaan kama niöpna kaö pöt kasëng mangkën tol ëak
 kangut won ëëpën? Orööpnaat. Pim tiar utpetetakaan kama niöpna ngön
 pöt, Aköp Yesuuk wet rëak ök aan omën kat wiauröak ngön pöt yaap pël

aan kat yawi. ⁴Pit pël yaëen Anutu pimtokta Aköp Yesuu ngönte yaap pöt tekeri wasëpënëak retëng weëre kosangring it ngolöp ke nentere nent mëneima. Pël yeem pim könöök elmëen Ngëengk Pulöök ngön pöt kaamök ëak ngönën ya mëmpenëak weëre kosang ke nentere nent omnarö nina.

Yesu pi tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep saup

⁵Yang ënëm orööpënëak Anutuuk mëëaur nem yeniak epër, Anutuuk enselörö ngarangk ëëpënëak nemaan ëa. ⁶Won. Pöta ngönte ngönëntak ngön nent epël wia.

“Anutu, ten omën pasuröaan ni oröptaan kön yaniwiin?

Ten omën pëenöröaan ni oröptaan ompyaö yaalniin?

⁷Ni ten akun kot nent enselöröa iri önëak niulëen pitök il niwesa.

Pël ëen kaalak ënëmak ni ten wak ngaarëk isak ëwaat ë nirangian.

⁸Pël ëak ni ten omnant pout ngarangk ëënëak tenim iri niulëan.”

Yaap, Anutu pi tiar omnant pout ngarangk ëëpenëak niulëa ngönën piptak pël ëa. Pötaanök kopët nent tiar ngarangk naëngan won, pout ngarangk ëëpenaat. Pël ëëpenaatak peene itaangkën tiar omnant pout ngarangk naën yeë. ⁹Peene pöt, tiar itaangkën ngön pipët Yesuun ëa. Anutuuk pi akun kot nent enselöröa iri öpënëak moulmëen pitök il mowesa. Pël ëen pi këlangön kat wiak wel wiin pim pël ëa pötaan Anutuuk pi wak ngaarëk isak ëwaö ë morangia. Pim këlangön kat wiin ë morangia pöt, Anutuuk tiar omën pourö komre kolap elniak tiar kaamök elniipnaan wel wiipënëak maan pël ëa.

¹⁰Anutu pi omnant pout ket ëak pötë pep sak wë. Pi omën kësang pan pim ru sak kutömweri së ëwaatak öpenëak kent kön wia. Pël ëak Yesu tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep panë sëpënëak yaö maan këlangön kat wia. Anutu pi pël ëen kë sa. ¹¹Yesu tiarim kölam yaniwesaupre kölam niwosaurö, tiarim Pepap kopëtap. Pötaanök pi tiarën, “Nem nangarö,” pël niapënëak ëö naëpan. ¹²Pi tiarën ëö naën Anutuun epël mëëa.

“Nem nangaröen nim ngönte ök memaat.

Ne ingre moröröa tekarak wë niin yaya niamaat.”

¹³Ën nent epël.

“Ne pitring piin kön kosang wiimaat.”

Kaalak nent epël.

“Anutuu runga nena pöröaring wë.”

Yesu pi tiar kaamök elniipënëak yang koröpö wa

¹⁴Anutuu ruurö tiar yang koröpööring wë. Pötaanök piita tapël ëa. Pöt pimtë weletak weleta pepap Seten won mowasëpënëak yang koröpö wa. ¹⁵Pël ëakta omën weletaan kas yaautak wii ket ëak nitëen wakaimaurö

wil niulëepënëak pël ëa. ¹⁶Pim yang koröpö wa pöt, enselörö kaamök elmëepënëak naën, tiar Apramë ëarö kaamök elniipënëak pël ëa. ¹⁷Tiar pim nangarö kaamök elniipna kan muntat won. Pötaanök tiarim ök panë sa. Pël ëak Anutuun kiri yaauta wotöök sak ya ngës ëën wotpil nuwasëpënëak Anutuu ëöetak ya kaö mëna. Pöt tiarim utpetat iir niolapënëak pël ëa. ¹⁸Setenök piin morök yaalmëen këlangön kat wiaup yak omnaröa naë morök orö yanirëen yok pangk kaamök elniipnaap.

Yesuuk Moses il yewas

3 ¹Yesuuk kölam niwesa nem karurö, Anutu kutömweri wëaupök ar piiring önëak yas niiaurö. Ar Yesuun këëkë kön wieë. Pi Anutuuk wes mëen pim ngönte ök ëak kiri yaauta wotöök saupë ngönte tiarök ök yaaurö. ²Anutuuk pim omnaröa naë Mosesën ya ngön maan ya panë wesak mëna pöl Yesuukta tapël ëa. ³Kaat ök rëaupë yapintak kaata yapinte il yewas pöl Yesu Anutuu kaata pepapök Moses pim kaatak wëaup il mowesën omnaröak pim yapinte wak isak ya. ⁴Ka epot pout ök rëaup wë. Omnant poutë pepap Anutu. ⁵Moses pi Anutuuk ya ngön maan pim omnaröa naë inëen ya yamëngkem Anutu pim ënëmak apna pöta ngönte ök maima. ⁶Kristo Anutuu Ruup pi Anutuuk ya ngön maan ya panë wesak yamëngkem Anutuu omnarö ngarangk elnieim wë. Anutuu omën pörö tiar tapörö. Pöt pas won. Tiar kön kosang wieë pim yaö niia pötön kor öpena pöt pim omnarö pël apenaat.

Israel omnarö lup kosang ëak Anutuu ngönte wa olëa

⁷Pötaanök Ngëengk Pulöök ngön epël ëa pöt tiarimëen yes.

“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak

⁸Israel omnaröa Anutu kasëng menak lup kosang ëa pöl ëëngan.

Pit yang mopöök ima akun pötak pim ngönte wa olëak ökre was elmëeima.

⁹Arim ëarö pörek krismaki 40 pötë öngpök nem ya kosang mëneima pötön iteneëak

köntak utpet elnë ökre was elnëeima.

¹⁰Pël ëën ne omën pöröen ya sangën ëën epël ëaut.

‘Pitëm könöt nem pet yaalmëa pöl nawiin sa rëak yesaurö.

Pit nem yaautön ëwat sëpnaaten kaaö yaaurö.’

¹¹Pöten kölop elmëak ngön kosang wesak epël ëaut.

‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan pan.’ ”

Israel omnaröa Anutuu ngönte wa olëa pöl ëëngan

¹²Karurö, arim naëaan namp lupmeri kön utpetat wieë kön wi kosang newasën ëak Anutu wëwëap kasëng mengkanëen ngarangk këëkë ëeim ön. ¹³Pël ëak arim naëaan namp utpetatë moröktak elniin lup pu

wariinganëen kët ël epotë neneren wa korkor ngön maim ön. Pël ëak ar neneren ngön ëak kat yawiem pöt, “Ngönëntak, ‘Peene,’ pël ëa pöl peene taptakëer ngön ngaarëk ömaat,” pël kön wieë ngaarëk weim ön. ¹⁴Tiarim wet rëak Kristoon kön wi kosang wesan pöl taë wes wak yesem weletak oröopena pötaan Kristooring lup kopëtemer sak wë. ¹⁵Pöta ngönte ngönëntak epël ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat wiak pöt

Israel omnaröa pi kasëng mena pöl lup kosang ëëngan.”

¹⁶Pöt talöröak Anutuu ngönte kat wiak kasëng mena? Pöt maim naröak naën, Israel omën Mosesök Isëp yangerakaan mësak waisa tapöröak äaut. ¹⁷Ma talöröaan Anutuuk krismaki 40 pötë öngpök ya sangën elmë ima? Pörö utpetat ë yesem yang mopöök wel wi won sa. ¹⁸Ma talöröaan pi kölöp elmëak ngön kosang wesak, “Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan,” pël ëa? Pöt pim ngönte wa olaima pöröaan ëa. ¹⁹Tiar pöten ityaangk. Pit Anutuun kön wi kosang newasën äautaan pim kaare yang kë yesaurek neilaan ëa.

Kë yesa kaare yangerak oröopenëak niiaut

4 ¹Anutuuk pim kë yesa kaare yangerak së öpenëak kup niwia. Pötaanök arim naëaan namp utpet ëak neilaan ëënganëen ya ngës kön wiipa. ²Pitëm ngaan ngön ompyaut kat wia pöl tiarta äaut. Pit ngön pöt kat pëen wiak taë wa naön ëa pötaan pötak kaamök naalmëen ëa. ³Ën tiar ngön pöt taë wak wë eporö kë yesa kaare yangerak së öpenaarö. Anutu pi kaare yang pören epël mëea.

“Ne kölöp elmëak ngön kosang wesak epël äaut.

‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan pan.’ ”

Yaap, pim yanger ket ëa pötak kë yesa kaare yang pöreta kopëta wesaupök kölöp ngön pöt mëea. ⁴Anutuu omnant ket ëa pötak ngönëntak kët 7 pöta ngönte epël ëa.

“Anutu pi kët 6 pötë ya mëneim pet irak 7 pötak kë sa.”

⁵Pöta ngön nent kaalak epël ëa.

“Pit nem kë yesa kaare yangerak newaispan pan.”

⁶Omën ngaan ngön ompyaut kat wia pörö ngön pöt wa olëa pötaan Anutuu kë yesa kaare yangerak neilaan ëa. Peene pöt, narö kat wiak taë wasëpna pöt pörek ilapnaat. ⁷Omën ngaan wakaima pörö neilaan äautak Anutuuk tiar pim kë yesa kaare yangerak ilapenëak kaalak akun munt nent niwia. Akun pöt peene. Pël ëën akun wali won sëen ënëmak ngön nem kön ngölöp wes ninan pöt Anutuuk maan Tewitök epël retëng ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak lup kosang ëëngan.”

⁸Yosuaak Israel omnarö mësak Anutuu kë yesa kaare yangerak së oröanëen ënëmak Anutuuk akun munt nentakëen naën ëan tapön.

⁹Pötaanök tiar ëwat wë. Kë yesa kaare yang Anutuuk kup niwia pör om

wia. Pim kët 7 pötak kē sa pöl pim omnarö tiar pim naë sē kē sēpenaat. ¹⁰Omēn pim kē yesa kaare yangerak sē orööpena pörö Anutu pim ya mēn pet irak kē sa pöl ēēpenaarö. ¹¹Pötaanök tiar kē yesa kaare yang pörek sē öpenaan weē ngentiipa. Omēn ngaanöröa ēa pöl Anutuu ngön wa olēak kan kourak sē kö sēnganēen.

¹²Anutuu ngönte wēwēetaringēt, omnaröa naë weēre kosang yaaut. Pöt öp nga panēeweri ök, öp newer nalaan nal poutē ngaö wē pöwerta il wesak nga panēewer. Pöwerök omnaröa kos yasinre ilēenötta yail pöl omnaröa könöpre lupmer kom yaë. Pël yeem omnaröa kön yawiaare kent yaaö pötē songönöt war yewas. ¹³Anutuu eöetak omēn nent ēlēēp wi naön. Omēn ket ēa pout pi tekeri wasēn pim eöetak yoolök wiaan itena. Omnant pout itenak ēwat wēaup pi tiarim yaaut kom ēak kangut nimpnaap.

Yesu pi tiarim kiri yaauta wotöököp

¹⁴Yesu, Anutuu Ruup, kiri yaauta wotöököp, pi kaö panē sak kutömweri sē tiarimēen Anutuun kimang maim wē. Pötaanök kön wi kosang yewesaut, tiarim pël yak pöt, taë wak öpa. ¹⁵Kiri yaauta wotöököp Anutuu naë tiarimēen kiri ēeim wēaup, pi tiar wiapre kor yaēen ya ngēs yaalniaup. Morök ke nentere nent tiarim naë yaarö pöt pim naëeta oröaap wiap sak utpet naēn ēa. Pël ēa pötaanök pangk kaamök yaalniaup. ¹⁶Pël yaalni pötaanök tiar kas köpël Anutu komre kolap yaalniaup pim naë oröeim öpa. Pël ēen könöm nentere nent orö yanirēen puuk ya ngēs elniak pim komre kolaptak kaamök elniipnaat.

Kiri yaauta wotöököp Yesu pi utpetetakaan pangk kama niöpnaap

5 ¹Yuta omnaröa kiri yaauta wotöököp moulmēepēnēak yaaö pöt pi omnaröaan Anutuu inēen elmēepēnēak omnaröa naēaan ilak yemoulmē. Pël ēen Anutuuk omnaröa utpetat won wes moolapēnēak omnant menak animaurö kiri ar ē yemangk. ²Kiri yaauta wotöököp pi yang omnamp, wiapöp. Pötaanök Anutuu yaautön köpël ēere kanöön irikor ē pël yaauröen wiap yaalmēaup. ³Pim wiap yaautaan Anutuuk pi omnaröa utpetatēen kiri ar yeem pimtēenta tapël ēēpēnēak mēea. ⁴Kiri yaauta wotöököpē ya pöt kaöet. Pötaanök omēn namp pimtē könöök ya pöt nampan. Won, Anutuu Eronē elmēa pöl ya pöt mangkēn yamēngk.

⁵Kristo piita tapël pimtēn wak isak, “Ne kiri yaauta wotöököpē yaat yok pangk mēmpaat,” pël weseē namēngkēn ēa. Anutuuk ya pöt menak epël ök mēea.

“Ni nem Ruup.

Peene nook wil nuulēak nim Pep sak wē.”

⁶En ngönentak nent epël ēa.

“Ngaan Melkisetēē kiri eima pöl

ni pim urtak wë eim ömëep.”

⁷Ngaan Yesuu yangerak wakaima pötak pi ingre ya ilak aimeë kimang ngöntak Anutuun ök maima. Pi Anutuuk yok pangk weletakaan kama öpenëak kön wiin Anutuuk pim ikanöök wë pim ngönte ngaarëk wa pötaan kat wiak kaamök elmëeima. ⁸Yaap, pi Anutuu ru panëöpök pas këlängön ya mënak pim ngönte ngaarëk yeweem ngön ngaarëk yewauta songönte ewat panë sa. ⁹Pël ëën pim Pepapë ngönte ngaarëk yewa pöt kaö sak kosang sëën pi omën pim ngönte ngaarëk yeö pörö utpetetakaan kama wëën wëwë kosangtak öpna pöta pep sa. ¹⁰Pël ëën Anutuuk Yesu pi tapöpök Melkisetete pim kiri eima pöl pim urtak wë kiri yaauta wotöök öpenëak mëä.

Öngaaröa ök ëëngan

¹¹Melkisetete pim ngön pöt, selap wiaap ök niamaatep ar kat wiak kön tektek nasëngan. Pötaanök war wesak niamaatak tenim naë ya kaö wia. ¹²Ar akun wali ngönën kat wi waisauröak muntarö rë moulön pangk ëëpnaatep om köpël wëën naröak rë nuulöpna pöta ök yeë. Pël ëën ke pilörö ar ngönën wet réak kat wiaut kaalak ök niama yangap yeë. Ar kë kosang yenauröa ök won, kapa pëën yenauröa ök wë. Pötaan ngönën öngpököt pangk kat nawiingan, yoolököt pëën kat wiinëët. ¹³Kapa yena pöröen öngaarö pël mepenaat. Pöta ök omën pörö pit öngaaröa ök könöt weë nasënörö. Pötaanök wotpil yaauta ngönte kat wi naskolpan. ¹⁴Ën kë kosang yena pöröen kaöarö pël mepenaat. Pöta ök omën könöt weë saurö pitëm könöök omnant kom yaauröak omën ompyaöre utpetat pangk kom ëëpnaat.

Kön wi kosang yewesaut taë wak öpa

6 ¹Nem pël niak pötaan Kristoë ngönën wet réak kat yawi pöt ewat sa pet irak yal menak ngönënëën kaö sak öpa. Tiarim ka möör wapët wesirën taë äaan kaalak tiak rangk newesirën ë yeë pöl omnant kë wonöt kasëng menak Anutuun kön wi kosang yewesa wet réak kat yawi pöt rangk naën ëëpenaat. ²Pöt epot. Ngönën i mëere Ngëëngk Pulö öpenëak mores kepönöök yawia, weletakaan wal ëëpenaare Anutuuk akun kaöaöök kom ëäk ngön ë pet irëpna ngön wet réak kat yawi pöt kaalak kat nawiingan. ³Anutu kat wiin pangk ëëpën pöt ngönën wet réak kat yawi pöt ewat sa pet irak ngönënëën kaö sak öpa.

⁴Omën Anutu kasëng mena pörö kaalak lup kaip tiak pim naë rë noolapan. Pit ngönëntak pitëm lupöt ëwa elmëën kutömweriaan Anutuuk omën ompyaut wes mëën wak Ngëëngk Pulööring wakaima. ⁵Pit Anutuu ngönte ök ëën ompyaö ëën omën weëre kosang akun kaöaöök mëmpnaata lup nant itena. ⁶Omën ke pilörö pit Anutu sasa kasëng mena. Pël ëa pötak pitëm könötök Anutuu Ruup kaalak këra yetaprak möa. Pël yaëën

omnarö itenak piin ökre was mëä. Pël ëa pötaanök omnaröak maan pit kaalak lup kaip tiak Anutuu naë rë noolapan.

⁷Omën ke pilöröaan ngön nokoliit niamaan. Yang nerak kopi rangkrangk peleim wëen yangera öngpök sëen omnant oröak kaö sëen këët oröön omën ya yangëntaurö yeö. Pipët, Anutuuk yanger welaköt elmëen këët yaarö. ⁸Ën nön pëen orööpna pöt kë won ëen yanger utpet pël yewas. Yang utpet pör Anutuuk kaaö elmëen ënëmak es kotak won sëpnaar. Omën utpet yaaö ke pilörö Anutuuk tapël elmëëpnaat.

⁹Nem kar panëerö, yaap, ten ngön könömöt niaut yak arën kön kosang wiin yok pangk Anutu kasëng nemangkan pël yaë. Ten arën kön kosang wiin ar ompyaö yaëen Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat pël yaë.

¹⁰Anutu pi korar naën yaaup. Ar pimëen yak pim omnarö itenak kaamök elmëak lup sant elmëimaauröak om ëeim wë pöten tol ëak kat nikolöpën? Pël naëpan. ¹¹Tenim kentöök arim neenemëen weë yengenti pöl om ëeim wëen akun pet irëpënëak kön yawi. Pël ëen arimëen kutömweriaan mor kol kosangöt wiak kor wë pöt önëët. ¹²Ten ar wisën ëënëeten kaaö. Tenim kentöök ar omën Anutuun kön wi kosang wesak weëre kosangring wë pim kup mowia pötë pep sa pöröa ök ëënëak kön yawi.

Anutu pim kup niwia pöt këët

¹³Apram ke pilëpön Anutuuk ngön kup mowiak omën kaö talëpë yapintak kosang wasëpënëak ap wasën pim ököp won ëen pimtë yapintak kosang wesa. ¹⁴Pël ëak piin ëpël ök mëä. “Yaap pan, ne welaköt kësang pan elniin nim ruure ëarö selap pan oröak ulöl sëpnaat.” ¹⁵Pël maan Apram pi yaap wesak kaaö köpël kor wakaimëë Anutuu kup mowia pöta këët wa. ¹⁶Tiar omnaröa ngön ë kosang yewesaut epël wia. Omën namp pim ngönte kosang wasëpënëak kaö nampë yapintak kosang wasëpnaat. Pël ëen omnarö pim ngönte wa ngep elmëëpënëak kön wiin kaöapë yapintakël kosang wesa pöten kat wiak yaap wesak sëp wasëpnaat. ¹⁷Anutu pi kup niwia pöt sëp wesak maimet naëpan këët öpenaarö tiar war wes ningkën ewat sëpenëak kent kön wia. Pötaanök pim kup niwia pöt pimtë yapintakël kosang wesa. ¹⁸Anutuu kup niwiak pim yapintakël ngön ë kosang wesa pöt pangk kö sëen kaar naëpan. Pël wia pötaanök, tiar pim kol uröök ilëak wëen ngarangk elniin pim kup niwia pöta këët öpenëak taë wak kor eim wë. ¹⁹Anutuu kup niwia pöta kë tiarim öpenëak kön kosang wiak kor wë pötak tiarim wëwëat taë yanuwas. Pöt wiapre kor wonte, ngëëngk tupta poë koröp ngeröök utaukë kasngaëël, Anutuu naë, wia. Pötaanök taë yanuwas. ²⁰Ngeröök pö tiarim wotöököp, Yesu, puuk tiar kaamök elniipënëak wotöök réak keli olëak ilëa. Pi Melkisetë pim ök kiri yaauta wotöök sak pël ëeim kosang öpnaapök pël ëa.

Melkisetëë songönte

7 ¹Melkisetë pöp, pi Salem kakë omp aköp, Anutu kaö panëëp pimëen kiri ëeimaup. Pi tapöpök Apram nga së yang omp ak naröere pitëm

omnarö mënak yewaisën kamtaöök koirak welaköt elmëaup. ²Pël ëën Apramök pim omnant wa pöt kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent pi menaup. Pim yapin Melkisetete pöt, tiarim ngöntak wotpil yaaö omp aköp pël apenaat. Ën Salem omp aköp pöteta, mayaap omp aköp pël apenaat. ³Melkisetete pim ëlre pepere ëaröa songönte ngönëntak war wesak naën ëa. Ën pim wilaare wel wiAUTETA naën. Pël ëaap tiarök piin Anutuu Ruupë ök kiri yaatak wakaim öpnaap pël wasëpenaat.

⁴Ar Melkisetete pi kaö panëöp pöt kön wieë. Pöt tiarim ë kaöap Apram pi nga së yang omp akörö mënak uröm wa pöt kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent pi mena. Pötaan pi kaö panë sak Apram il yewas pël kön wieë. ⁵Ën Liwai pim ruure ë kiri yaat yamëngk pörö Yuta omën pitëm karuröak omnant pout kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mampënëak Mosesë ngön kosangtak ök ya. Liwai omën pöröa karurö pitta Apramë ruure ëarö. Pël yaëetak kiri yaauröak pitëm karuröa naëaan omnant öpënëak Mosesök ëa. ⁶Pël ëaap Melkisetete pöp Liwai pim kurmentëkaanëp won, maimap, Apram pim omnant kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mangkën welaköt elmëa. Apram Anutuu wet rëak kup mowia pöp Melkiseteteek welaköt elmëa. ⁷Yaap, tiar ëwat panë wë. Tiar omnarö welaköt yaalni pöpökëer kaöap. Ën yeö pöp kotup. Pötaanök Melkisetete welaköt elmëa pöp kaöap, ën Apram wa pöp kotup. ⁸Liwai pim kurtakaan kiri yaaö lup 10 pötëaan kopët nent yewauröak kö seimaurö. Ën Melkisetete lup 10 pötëaan kopët nent wa pöp wëwëetaringëp ngönëntak pël ya. ⁹Liwai pöpön tiar yok epël apenaat. “Apramë lup 10 pötëaan kopët nent wak Melkisetete mena pötak Liwai pöpta piarip pouwaar ëa,” pël apenaat. ¹⁰Pöt Liwai naaröön wiaan pim ë pepap Apram Melkiseteteek kamtaöök koirak welaköt elmëa pötak Apramök pim omnant kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mena. Pötaanök Liwai piita pim ë pepap Apramring pël ëa. Pël ëa pötak Apramre Liwaire pim kurtakaanörö Melkiseteteek il yewas pöt pet yaë.

Kiri yaaö ngaanöröa urtak ngolöpöp oröa

¹¹Ngaan Liwai pim kurtakaanöröak ngës rëak kiri yaat mëna pötak Anutuuk Mosesën ngön kosangöt ök maan Yuta omnarö nina. Liwai pim kurtakaanöröak omnarö pangk wotpil yewesanëën kiri yaaö muntap naaröön ëan tapön. Pit wotpil newasën ëa. Pötaanök kiri yaaö ngolöp oröa pöp, Liwai pim kurtakaanëp Eron pim ök won, Melkisetete ököp. ¹²Anutuuk kur nementëkaan kiri yaaö ngaanörö wa moolëak kur mumentëkaan omën ngolöpöp moulmëëpënëak pöt pitëm ngön kosang ngaanötta wa moolëak ngön kosang ngolöpöt wiipna pöt pangk ëëpnaat. ¹³Omën orööpënëak Anutuuk ök yenia Yesu pöp Liwai pim kurmentëkaan won. Yesu pim kurmentëkaanörö kiri naën yaaurö. ¹⁴Tiar ëwat wë. Tiarim Aköp pi Yutaë kurtakaan oröaup. Omën kur pötakaanöröak kiri yaaö ya pöt mëmpënëak Moses pi nemaan ëa.

Yesu pi Melkisetee ök kiri yaaup

¹⁵Kiri yaaö ngolöpöp Yesu, Melkisetee ököp, pim oröa pötak ngön kosang ngolöpötta oröa pöt tekeri yewas. ¹⁶Yesu pi kiri yaauröa kurmentëkaan ngön kosangtak ëa pöl won. Kan maimetakël kiri yaaö saup. Pi wëwë kosangtaring wë pöta weëre kosangöökël kiri yaaö sak wëaup wë. ¹⁷Piin Anutuuk ngönëntak war wesak epël ëaup.

“Ngaan Melkisetee kiri eima pöl
ni pim urtak wë eim ömëëp.”

¹⁸Ngön kosang ngaan kiri yaaurö Liwai pim kurmentëkaan orööpënëak ëa pöt weëre kosang kaamök naalniin ëa. Pötaanök Anutuuk kama wa moolëa. ¹⁹Mosesë ngön kosangtak omnant ompyaö wes pet nairën ëa. Peene pöt, Anutuuk kan ngolöp ompyaö naö ngës yaniwi. Pö ompyaö panëö ngön kosang ngaanöt il yewas. Kan ngolöp pöök pangk Anutuu naë sepenaat.

²⁰Anutu pi om pas Yesuun kiri ëëpënëak yaö nemaan. Pimëen wesak ngön ë kosang wesa pötaanök mëëa. Omnaröa ngaan omën narö kiri ya mëmpënëak moulmëeima akun pötë ngön ë kosang yewesa pöt won, köntak moulmëeima. ²¹Yesuun pöt, Anutuuk ngön epël ë kosang wesa.

“Aköp pi ngön ë kosang wesak epël niak kaalak muntet naëpan.
‘Nuuk kiri eim kosang ömëëp.’ ”

²²Anutu pi kiri yaaö ngaanöröaan ngön ë kosang newasën ëautak Yesuun pël ëautaan sulöp ngolöp Yesuuk yanitë epët ompyaö panëët ngaanöt il yewas pöt kön wiaapenaat.

²³Kiri yaaö ngaan pörö wel wiin pöp urtak pël ë waiseima pötaanök selap. ²⁴Yesu pöp wëwë kosangtaring wë. Pötaanök pim kiri yaaö ya pöt om kosang wiaapnaat. ²⁵Pi wëwë kosang wëaupök omën piin kön wi kosang wesak Anutu temanöm yewas pörö kaamök elmëëpënëak Anutuun kimang maim wë. Pötaanök pi omën pörö akun poutë utpetetakaan kama weim öpnaap.

Yesu tiarim kiri yaauta wotöököpök pangk kaamök elniipnaap

²⁶Kiri yaauta wotöök ke pipël pipop tiar pangk kaamök elniipnaap. Pi wotpilëp, utpetere saun nent wi naönöp, kölam pëënëp, Anutuuk saun omnaröa naëaan wak kutömweri kaö wes ulmëaup. ²⁷Yuta omën kiri yaauta wotöök pörö kët ël epotë wet réak pitëmtë saunatëen kiri ar ëäkök omnaröaan ënëm yaaurö. Ën Yesu pöt, pitëm yaaö pöl naën. Akun kopëtet pimtë wëwëet Anutuun pëël elmëak tiarimëen kiri ëen pet ira. ²⁸Yaap, Mosesë ngön kosang wet réak oröa pötak omën weëre kosang wonöröak kiri yaauta wotöök öpënëak mëëa. Pël ëautak Anutuu ngön ë kosang wesa ënëm oröa eptak pim Ruupëen yaö yaë. Pël ëen Ru pöp Anutuuk omnant pout pangk elmëak moulmëen kosang wë.

Yesu pi kutömweri ngönën tup kēetak kiri eim wē

8 ¹Ngön pipotē kepōnte epēl. Tiarimēën kiri yaauta wotōök sak wē pöp pi o kutömweri sē kaö sak Anutuu yaapkēetakēl wel aisēak weëre kosangring wē. ²Pi kutömweri sē kiri yaaö wotōök yaat Anutuu tupta kakaati ngēëngk panēetak mēneim wē. Tup pöt, ngönën tup kēet omnarōak ök neraan, Aköp pimtök ök rēaut.

³Yang omën kiri yaauta wotōökörö Anutuun kiri wiire ar ë pēl ēēpēnēak moulmēën wē. Pötaanök tiarimēën kiri yaauta wotōök sak wē pöpta tapēl kiri ēēpna pöt pangk ēēpnaat. ⁴Yang eprek Yuta omnarōa ngön kosangötē wia pöl Anutuun kiri ar yaaöre omën ke nentere nent yawiaurō wē. Pötaanök pi yangerak om wē talte kiri yaaö yaat namēngkēn ēēpēn. ⁵Yuta omnarōa kiri yaaurō pit ngönën tup ökre wastak yaē. Kē pöt kutömweri wia. Yangerak omnarōa yaē pöt Moses pim ēa pöl ökre was yaē. Kē pöt kutömweri wia. Pi poē koröpötök ngönën tupēt ök rapēnēak yaēën Anutuuk epēl mēēa. “Kat wi. Rosiraöök könte pet elnian pöl omnant pout ēēm.” ⁶Peene pöt, sulöp ngolöp Yesuu tiarimēën nitēa pötak ngaante il yewas. Tapēl Yesuu tiar kaamök elniipna ya pötak Liwai omën kiri yaaurōa yaat il yewas. Sulöp ngolöptak ngaante il yewas pöta songōnte epēl. Anutuu peene kup niwia pötak ngaan Mosesën kup mowia pöt il yewas. Pötaanök sulöp ngolöp kup niwia pöta taē yewas pötak ngaante il yewas.

Sulöp ngolöptak ngaante il yewas

⁷Sulöp ngaante mos naën ēanēën Anutu pi ngolöpēt oröpēnēak naën ēan tapön. ⁸Anutu pi pim omnarōen kön wiin pangk naën ēēn epēl mēēa.

“Wē akun nentak Israel omnarōere Yuta omnarōaan sulöp ngolöp nent war wasumaat,

Aköpök pēl ya.

⁹Ngaan pitēm ēarō Isēp yangerakaan mēsak yewaisem pitring sulöp tēaut pöta ök won.

Pit pöta öngpök wē enēm naën yaēën ne kasēng menaut,

Aköpök pēl ya.

¹⁰Ēn enēmak Israel omnarōaring sulöp tēēma pöt epēl.

Nem kosang wesaut pitēm könötē mowiak lupötē retēng ēēn wiaapnaat.

Pēl elmēak ne pitēm Anutu pēl sak wēën pit nem omën sak öpnaat.

¹¹Akun pötak omën isaare irēa pourō neen ēwat sa pet irēpnaat.

Pötaanök omën pourō nener rē moulööre nampök karipön, ‘Aē, ni Aköpē songōnte ēwat sē,’ pēl nemapan.

¹²Pitēm nem ngön wa olēa pöt ent ë olamaap.

Pēl ēak pitēm utpetatön kön wi naön ēēmaap.

Aköpök pël ya.”

¹³ Anutu pim sulöp Yesuring oröa pöten, “Ngolöpët,” pël ya pötak ngaante sëpar sa pöt pet yaë. Pël naën ëanëen ngolöpët war newasën ëan tapön. Sulöp ngaan pöt omën nantë wak wëen sëpar yes pöl ëak won sa.

Kiri yaaö wotöök ngaanörö animauröa iitak kiri ëeima

9 ¹ Sulöp ngaantak Anutuun yaya mapna wetete ngönre yangerakë ngönën tupët wiakaima. ² Ngönën tup pöt poë koröpötök epël wesak ök rëa. Ka pöt, ngeröök wiak nentepar wesak tomökëeta yapinte ngëengk kaat pël yema. Pötak ur ket äautak es rampewesring kaömp peret Anutuun yaö äaut yawia. ³ Pël ëak poë koröpöök ngeröök utak kakaati panëeta yapinte ngëengk panë kaat pël yema. ⁴ Pötak kiri yaaö ur koolötök ompyaö panë wesak ket ëa pöt wieëa. Kiri yaaö ur pötak Anutuun es koulöp wes mëpënëak köp nga kampöt kiri ar ëeima. Pël ëak ka pötak Mosesë ngön kosangta umkek kool wa mëa pöteta wieëa. Umkek pöta öngpök kap koolötring ket ëa nent wiaan pötak kaömp mana pöt wesireëa. Pël ëen umkek tapta öngpök Eronë sungkör amail ëa pööring kël welung ngön kosangöt retëng ilaut wieëa. ⁵ Umkek pöta rangk pöt, ensel Anutuu ëwaööring naarë kënaar ket ëen pöaarë wereweriarök umkek pöta ur Anutuu omnaröa saunat won yewesa pöt akaak ë ulmëëa. Pötë ngön pöt, tol ëak pout ök aan pangk ëëpën?

⁶ Pit pël ë ulmëak wë kët ël eptë kiri yaaurö pit ngönën tup poë koröpötök ök rëa pöta ka tomökëetak pitëm yaat mëmpö ilëak oröeim wakaim yeëa. ⁷ Ën ka pöta kakaati panëetak pöt, kiri yaaö wotöököp pimtökëer krismaki nenta öngpök akun kopët nent sa yeëa. Pöt pas nasën, animaö iit Anutuun kiri ëëpënëak wak yesa. Pël ëak së wet rëak pimtë utpetatëen kiri ëäkök omën pouröa kön nawiin wë utpet yaautëen kiri ë yeëa. ⁸ Omën pöta songönte Ngëengk Pulöök epël pet yaalni. Kaata ka tomökë pöt, poë koröpö utaan ngëengk panë tuptak ilapena kanö naaröön yaë. ⁹ Poë koröp ka pöt, peene yangerak wë epta ökö. Pötak, omnant Anutuun kiri wiire ar ë pël yaaö pötak omën Anutuun yaya yamëëauröa lupöt wotpil nemowaspan. ¹⁰ Pipët, iire kaömpre ngönënenë koröp iirö pël yaaut. Koröpöökë yaaö pipot, Anutuuk omnant pout ngolöp wasën këet naaröön wiaan wiakaima.

Kristoë iitak kiri ëa

¹¹ Kristo pi omën këet oröak wia pöta kiri yaaö wotöök sak wë. Pël ëak poë koröp ka yangerak wia pötak won, kë panë omnaröak ök neraante kutömweri wia pötak ilëak ya yamëngk. ¹² Pim ngëengk panë ka pötak ilëa pötak memeere purmakaö iitaring won, akun kopët nentak pimtë iitaring ilaan pet ira. Pël ëak Anutuun kiri yeem tiar utpetetakaan ent ë niulëa. Pöt kosang wiaapnaat. ¹³ Memeere purmakaö i pötre purmakaö

ruupë es kosöt omën utpet äak ngönënëen pangk naën yaauröa rangk lë mäak Mosesë ngön kosangtak kaalak ngönënëen ëëpënëak kölam moweseima. ¹⁴Pël ëeimauroak Kristoë i weë panëetak pötë yaaut il yewas. Anutuu Pul kosang wakaim öpna pöök Kristo kaamök elmëen saun won wë pim iitere koröpö Anutu kiri mena. Pël ëa pötaanök Anutu wëwëapë inëen ëëpenaan pim iitak yok pangk tiarim lupöt iirak kölam niwesak mos yaaut wa moolapnaat.

Kristoë iitak sulöp ngolöpët taë wesa

¹⁵Taptaanök Kristo pi wel wiin pötak tiar sulöp ngaantakël wë saun ëeiman pötakaan ent ë yanuulë. Pël yaë pötaanök Anutuuk pimëen yaö saurö pim wëwë kosangta mor kol kup niwia pöt öpenëak Kristo sulöp ngolöpta songön sak wë. ¹⁶Mor kolut yewauta songönte epël wia. Pepap wel wiinak pangk ruup röak ëëpenaat. ¹⁷Öp wëen mor koltaan ngön ëa pöt kosang nasëpan. Wel wiipna pötakëer ngön pöt kosang sëen këët orööpnaat. ¹⁸Sulöp ngaan pöt tapël wia. Animaup öp wëanëen ngönöt kosang nasën ëan tapön. Möön wel wiak iit lë olëa pötakëer ngönöt kosang seima. ¹⁹Moses pi ngön kosang pout omnaröen ök më pet irak memeere purmakaö ruurö möak iit wak i yaaptaring irikor ëa. Pël äak këra isop mormorök pol sëpsëp ëp köp möaut wa tëak i pötë wariak ngön kosangötë pepatëere omën pouröa rangk ke möeima. ²⁰Pël yeem epël ök mëëa. “I eptak sulöp Anutuuk ar ngar önëak ngön ë kosang wes nina pöt taë yewas.” ²¹Pël äak poë koröp ngönën tupëtere kiri yawia kelönre omnant poutë i pöt ke möeima. ²²Yaap, ngön kosangötë ëa pöl omnant pout animaö iitak ke möön kölam sëpnaat. Ën animaö iit lë noolaan ëëpna pöt Anutuuk pangk utpetat ent ë nanuulaan ëëpnaat.

Kristook tiarimëen kiri ëa

²³Kutömweri omën këët wia pöta ökre wasut i pasutök iirak kölam wasëpënëak Mosesën mëëa. Ën këët kutömweri wia pötëen Kristo pimtok kiri ëa. Pim kiri ëa pöt kaö panëet yangerakëët il yewas. ²⁴Pöt epël. Kristo pi ngönën tup omën moresök ök rëa këëta ökre was pötak neilaan ëa. Pi kutömweri öngpök ilëa. Pël äak pörek Anutuu ëöetak wë tiarimëen kimang maim wë. ²⁵Kiri yaaö wotöök ngaanörö pit yaap krismaki poutë ngëengk panë kaatak yeila. Pöt, pitëmtë iitaring won, i pasut wak kakaati sa yaë. Ën Kristo pi pim iitere koröpö rangkrangk kiri eim öpënëak neilaan. ²⁶Kristo pi pöröa ök talte yangera oröaurek ngentiak akun selap wel wi waisëpën. Pi pël naën om wë akun pet irëpnaat temanöm yesën tiarimëen pimënt kara ëen utpetat ent ëëpënëak akun kopëtet tekeri oröa. ²⁷Anutuuk omën pourö akun kopëtet wel wiipënëak niaurö. Pël äak pöta rangk pim naë ngön yaatak oröopenëak nia. ²⁸Tapël Kristo piita akun kopëtet omën selap tiarim saunat pim rangk isën pimënt

kiri äak wel wia. Pël äaupök omën piin kor eim wë pörö tiarim utpetat kaalak ent äëpënëak won, pimëen kama niöpënëak akun nentepar pöt örööpnaap.

Mosesë ngön kosangtak kiri äeima pötök saunat won newasën äa

10 ¹Mosesë ngön kosangtak omnant äëpënëak äa pipot om omën këët Anutu pim Kristoë oröautak ngës réak örööpënëak kön wiauta kön pëenöt yaarö, kë panëet won. Pötaanök kiri yaaö wotöökörö pit ngön kosangöt ngaarék wak krismaki poutë kiri rangkrangk yaëen omën pörek Anutuu naë yesauröa lupöt wotpil nemowasën yaë. ²Pël äanëen kiri yaaut won san tapön. Pörek Anutuun yaya yamëëaurö saun won wasën lup kölam sa talte pitëm utpetatön kön selap naën äëpën. ³Pël äaap kiri yaaö pöt krismaki poutë yaaröön pitëm saunatön kön yawi. ⁴Pöt epël. Purmakaöre memeerö möak iit il yoola pötak pangk utpetat won nasëpan.

⁵Pötaanök Kristo pi yangerak örööpënëak yeem Anutuun epël mëëa.

“Ni animaurö kiri ar äëre omnant wi pël yaauten kaaö yaaup.

Pël yaaupök nim ngönte ngaarék ömëak möönre koröpö war wes yenangkën.

⁶Animaö ulpëen kiri ar yaaöre utpetatëen kiri yaaö pöt elniipnaaten ya kë nasën yaaup.

⁷Pël mëak ne kaalak epël mëëaut.

‘Anutu, ngönëntak nemëen ngön äa pöl, nim ngönte ngaarek ömëak yaarö.’ ”

⁸Pi wet réak epël mëëa. “Ni animaurö kiri ar äëre omnant wi pël yaauten kaaö yaaup, ma animaö ulpëen kiri ar yaaöre utpetatëen kiri yaaö pöt elniipnaaten ya kë nasën yaaup,” pël mëëa. Omnaröa kiri wiire ar ë pël yaaö pöt ngön kosangta wieëaul yaautak pi pël ök mëëa. ⁹Pël äak yal menak nent epël mëëa. “Ne nim ngönte ngaarék ömëak yaarö.” Pi pël mëëë kiri yaaö ngaanöt won wes yemoolëem Anutuu ngönte ngaarék öpena ngolöp pöt ulmëa. ¹⁰Pötaanök Yesu Kristo pim Anutuu ngönte ngaarék wak akun kopëtet pim iitere koröpö tiarim utpetatëen kiri äautaan Anutuuk kölam niwasën wë. Pötak kosang wiaapnaat.

Kristo kiri elniin pangk yaë

¹¹Kiri yaaö ngaanörö kët ël epotë kiri ar äeim wëëp pötak ketre saunat yok pangk won newaspan. ¹²Kristo pi pöt, akun kopëtet pim iitere koröpö tiarim utpetatëen kiri kosang wiaapnaat äa. Pël äak kutömweri së Anutuu yaapköel wel aisëak wë. ¹³Pël äëë Anutuuk omën pimëen kööre tok yaaurö wa pim iri moulmëepnaaten kor wë. ¹⁴Pi akun kopëtet pim iitere koröpö kiri äen pötak omën utpetat won wesak kölam wesa pörö wotpil niwesa. Pöt kosang wiaapnaat.

¹⁵Ngön pöt yaap wasëpenëak Ngëengk Pulöökta ngönëntak epël ök yenia.

¹⁶“Aköpök epël ya.

Akun ënëm orööpna pötak pitring sulöp tëëma pöt epël.

Nem kosang wesaut pitëm lupötë mowiak könötë retëng ëën wiaapnaat.”

¹⁷Kaalak yal menak epël ya.

“Ne pitëm saunatre utpetatön kön wi naön ëëmaap.”

¹⁸Anutuuk tiarim utpetat won wes pet ira pötaan kiri yaauröak kaalak kiri ëëpna pöt pangk naëpan.

Kön wi kosang panë wesak Anutuu naë sëpa

¹⁹Karurö, Yesu pim tiarimëën wel wia pötak kan të niwiin kas köpël ngëengk panë kaatak Anutuu ëöetak yok pangk ilapenaat. ²⁰Pöta kan ngolöp pöt pimtök kopëta wes nina. Pël yeem pim wel wia pötak Anuturu omnaröa tekarak ngeröök wieëa pö ent ë olaan wëwë kanöök ilapenaat. ²¹Pël ëën tiarimëën kiri ëa kaöap puuk Anutuu omnarö tiarim kaö sak wë. ²²Pötaanök Anutuu naë sëpa. Kristo pim iitak tiarim lupöt kölam wasën utpetatë könömöt tiarim naë won wiaan koröpöt i yaap ruru wontaring iirën lup ompyaö wë kön wi kosang panë wesak pim naë sëpa. ²³Anutu, omnant kup niwia pöp, yaap pöta këët nimpnaap. Pötaanök lup selap naëngan tiarim kup niwiin kön kosang wiak ök yak pöt taë wak öpa. ²⁴Pël ëäk tiar tol ëäk nener kaamök ëäk lup sant elmëëre ompyaö ë pöt ëëpen pël kön wiipa. ²⁵Pël ëëë omën naröa yaë pöl ngönënë wa topötön kaaö ëënganëp nenera lupöt kosang wasëpa. Yaap, Aköpë waisëpna akunet temanöm yes pël kön wieë wëë panë ngentiak nenera lupöt kosang wasëpa.

Anutuu Ruup kasëng mangkan

²⁶Tiar Kristoë ngön këët tekeri niwasën wak wë ëwating kaalak utpetat ëëpena pöt pötëën kiri naëpan. ²⁷Omën Anutuun kööre tok elmëëpna pörö pitëm utpetat om wiaan pit pölöpring pitëm ngön ë pet irëpnaataan kor wëën es nga panëëwesök kotak won mowasëpnaat. ²⁸Omën namp Mosesë ngön kosangöt ilap yariin omën naar ma naar nampök itenak tekeri wesak pöt wiap naalmëën möön wel wieima. ²⁹Ën ar omën Anutuu Ruup kasëng yemangk pöpön kön wiin tol yaë? Pi utpet kaö panë yaë pötaanök kangut yok pangk öpnaat. Kristoë iit Anuturing yal ëëpenëak il olëa pötak pim utpetat iirak kölam mowesa pöten pasit wesak Pul komre kolap yaningkaun ökre was yema. Pötaanök kangut öpnaat. ³⁰Tiar ngön epël mëëa pöpë songönten ëwat wë. “Saunatë kangut yaaö pöt nem yaat. Kangut nook ëëmaat.” Pël ëäk nent epël wia. “Aköp pi pim omnaröa ngön ë pet irëpnaap.” ³¹Anutu wëwë pepapök pël ëa

pötaanök tiar pi kasëng menak wë pöt ngön ë pet irëpna pöten kas kaö panë ëëpenaat.

Kön wi kosang yewesautak kosang sak öpa

³²Ngaan arim kön wi kosang wesan pöten kön wieë. Akun pötak Anutuu ngönte wak wëen pötak arim lupöt ëwa elniin ngönënen këlangön kat yawiem wiap nasën weë ngentiak ya mëneimaurö.

³³Akun nantë omnaröa ëöetak tau niulëak ökre was niak këlangön kat niwieimaurö. Akun nantë arim kar këlangön kat yawiauröaring wa meilak yeem këlangön kat wieimaurö. ³⁴Arim karurö wii kaatak wëen yaköm ëeimaurö. Ën arim kööre toköröak monere urömat kain yeön uröm kë kosangöt wia pël weseë ya kë seimaurö. ³⁵Pötaanök arim kön wi kosang yewesaut wiap wasnganëp taintaë wak weë. Pël ëënë pöt kë késangët koirënëët. ³⁶Ar Anutuu ngöntakël wë omnant yaö nia pöta këët önëen kosang sak weë. ³⁷Nem yeniak pöta ngönte ngönëntak epël wia.

“Akun kot pan nent wia pöt pet irën waisëpënëak yaë pöp teënt waisëpnaap, kor naöpan.

³⁸Nem omën wotpilörö kön wi kosang yewesautaan wëwë kosangët öpnaat.

Ën narö kas ëak ne sëp newasën pöt kön wiin ompyaö nasën ëëpnaat.”

³⁹Tiar pöt, kas ëak Anutu sëp wesak kö nasënganëërö. Kön wi kosang wesak wëwë kosangët öpenaarö.

Kön wi kosang yewesauta ngönte

11 ¹Kön wi kosang yewesauta songönte epël. Omnant yaö niaut öpenaaten kön kosang wiire omën itnaangkënötön yaap wasö pël yaaö pöteparök erën ëen kön wi kosang yewesaut pël yaë. ²Ngönën omën ngaan wakaimaurö pitëm kön wi kosang yewesautaan Anutuuk pitën kön wiin ompyaö ëa. ³Tiar kön wi kosang yewesautaring Anutuuk këmtak aan kutömre yang pout oröa pöt kön yawi. Omën ityaangk epot itnaangkënrekaan ket ëa.

Apelre Inokre Noa pitëm ngönte

⁴Apelre nanëp Keen piarip pouwaar Anutuun kiri yeem Apel puukëer kön wi kosang yewesautaring pël ëa. Pötaanök Anutuuk Apelëeten kön wiin ompyaö ëen Keenëët il wesa. Anutuuk pim kön wi kosang yewesauten itenak kiri äauten kön wiin ompyaö ëen, “Omën wotpilëp,” pël mëëa. Apel pi kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pötaanök wel wiaupë ngönte kat wieim wë.

⁵Inok tapël kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pël ëa pötaanök pi wel nawiin öp wëen Anutuuk koirak kutömweri wak isa. Anutuuk pi

wak isën omnarö ap wasën pitëm naë won ëa. Pim nawisën wëa pöten, ngönëntak, “Anutuuk piin kön wiin ompyaö ëa,” pël wia. ⁶Omën namp Anutuun kön wi kosang newasën ëën pöt Anutuuk yok pangk piin kön wiin ompyaö naëpan. Pöt epël. Omën Anutuu naë sëpna pöp pi Anutu yaap wë omën piin ap wasö naë yesaurö kangut yemengkaup pöt kön wi kosang wesak sëpnaat.

⁷Noa piita tapël kön wi kosang yewesautaring wëen Anutuuk omën ënëm orööpnaaten wetete maan kat wia. Pël ëak Anutuu ngönte ngaarëk wak piire pim öngre ruurö öp sëpënëak wangaö ket ëa. Pim kön wi kosang yewesautak omën muntaröa kön wi kosang newasën yaaut war wasën Anutuuk pim kön wi kosang yewesauten itenak, “Omën wotpilëp,” pël mëea.

Apramë ngönte

⁸Apram piita kön wi kosang yewesautaring wë Anutuu ëëpënëak mëea pöt ngaarëk wa. Anutuuk, “Yang nem nimpa pörekë së,” pël maan pim sëpna pören köpëlëpök ngönte ngaarëk wak köntak sa. ⁹Omën suuröa yang maimerek wë pöl pi kön kosangtaring wë yang kup mowia pörek wakaima. Ënëmak pim ruure ëaar Aisakre Yakop piaripönta yang pör öpënëak kup mowiautak piarip poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima. Piarpim ëa pöl Apram piita pël ëeima. ¹⁰Apram pi kutömweri ka kosang Anutuuk ök rëa pöök öpënëak kön kosang wieë poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima.

¹¹Sera piita kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pi ulöp sak ru akunet pet iraupök Anutuu ngön kup mowia pöt yaap wesak këet mampënëak kön wi kosang wasën kaamök elmëen kepring sak wila.

¹²Pël ëa pötaanök omën kopëtap Apram ulöp sak ru akunet pet iraupökaan ruure ë oröak lulöl sauröak kutömweri ariere i pisötë ök selap sak wë.

¹³Omën piporö kön wi kosang yewesautaring wakaim wel wia. Omën Anutuuk kup mowia pöt pit naön maimerek wë könötök kön wi kosang wesak ërëpsawi ëak pitëmtën kön wiak epël ëa. “Tiar yang eprek omën maimapë yangerak yaam wë kak panë sëpenaat,” pël ëa. ¹⁴Tiar ëwat wë. Omën ke pil ëa piporö pitëm ëa pötak yang pitëmtë panë nentakël sëpënëak ëa pöt pet yaë. ¹⁵Pël ëaap pit pitëm yang sëp wesak sa pören kön wieëanëen kaalak sëpënëak kengkën kön wiak san tapön. ¹⁶Pit yang pörek sëpënëak kön nawiin kutöm kaare yang ompyaurekël sëpënëak kent kön wieima. Pël ëa pötaanök Anutuuk pitëmëen ka kaö ompyaö naö ket ë menak pitëm piin, “Tenim Anutu,” pël mapnaaten ëö naën ëa.

¹⁷⁻¹⁸Anutuu Apramön morök elmëa pötak pi Anutuun kön wi kosang weseë pim ruup Aisak kiri ar ëëpënëak kopëta wesa. Anutuuk wet rëak, “Nim ruure ëarö Aisak pim naëaan orööpnaat,” pël kup mowia.

Pël äautak Apram piin kön wi kosang weseë pim ru kopët tapöp kiri ar ëëpënëak äa. ¹⁹Pi, “Ne Aisak kiri ar ëën pöt Anutu wal ë ulmëëpna weit wia,” pël wesaup yak ruup mënak kiri ar ëëpënëak yaëën Anutuuk nga maan sëp wesa pöt, ruup weletakaan wal ëëpna pöta ök äa.

Aisakre Yakopre Yosep pöröa ngönte

²⁰Aisak piita Anutuun kön wi kosang wesak wëaup yak pim ruaar Yakopre Isoon welaköt elmëak omnant ënëm piarpim naë orööpnaatön wetete ök mëëa. ²¹Yakop piita kön wi kosang yewesautaring wë wel wiipënëak yeem pim ru ë Yosepë ruaarön welaköt elmëak pim sungköröa ë mök ëëë tok oriak Anutuun yaya mëëa. ²²Yosep piita kön wi kosang yewesautaring wë pim wel wiipna akunet temanöm yesën Israel omnarö pit ënëmak Isëp yanger sëp wesak kaalak pitëmtë yangerak sëpënëak mëak pim kosat wak së weerëpnaata ngönte ngan rë mena.

Mosesë ngönte

²³Moses oröön pim ëlre pepaar piaripta Anutuun kön wi kosang wesak wë yak yokotupön itaangkën ompyaö ëën omën omp aköpë ngönten kas naën ëlëëp wiak wëën ngoon naar namp äak won sa. ²⁴Moses piita Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë kaö sak wëën omnaröak piin, “Peroë koontupë ruup,” pël yemaan yapin kaöet öpanëak kaaö äa. ²⁵Pi utpetat äak akun kotte ërëpsawiarang öpnaaten kaaö ëën pim kar Anutuu omnaröak yal äak pitring këlangön kat wiipënëak kön wia. ²⁶Pël yeem pim Kristo Anutu yaö mëëaupëën yak, “Nem utpeta sak ëëma pötak monere uröm Isëp yangerak wia pöt il yewas,” pël kön wia. Pöt pi ënëmak Anutuuk kang ompyaut mampnaaten kön wieë pël äa. ²⁷Moses pi kön wi kosang yewesautaring wë Anutu omnaröa itnaangkënëpön könöök itenak taë wesak yang omp aköpë nga elmëëpnaaten kas naën Isëp yanger sëp wesak sa. ²⁸Pi Anutuun kön wi kosang wesak wë yak Israel omnaröen ensel yokot wetëëro mëmpna pöp pitëm naë newaisën mait elmëëpënëak maan mait sëpsëpörö möak iit ka kanötë ke möa.

Omën munt naröa kön wi kosang wesauta ngönte

²⁹Israel omnarö pitta kön wi kosang wesak wë yak Isëp yanger sëp wesak i kaö Köp Mōauuk oröön kaö ilën yang yaaprak ëngk komuntakël sa. Pël ëën Isëp nga omën pitëm ënëm saurö tapël ëëpënëak yaëën iimpel kaalak wais ngep äak wa mëa. ³⁰Ënëmak Israel omnarö pit tapël kön wi kosang wesak wë kët 7 pötë öngpök Yeriko kaöökë ëmöök wirö taap äak seimën kël ëmö tööla. ³¹Öng omp nga yaaup Reap piita Anutuun kön wi kosang wesak wë yak Israel omën naar ëlëëp Yeriko kakën ewat sëpënëak ityaangkën ngöntre kar elmëak kaamök elmëa. Pël ëën Israel omnaröak omën Anutuun kön wi kosang newasën ëaurö yamëngkem pi namëngkën äa.

³²Ne wali wesak niam ma? Pangk pël naengan. Kitionre Parakre Samsonre Septaare Tewitre Samuelre tektek ngön yaaö omën pörö pitëm ngönöt niamaatep akun won. ³³Om kot epët pëen niamaan kat wieë. Pitta Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë yang kaö nantë omnaröen nga elmëak il wesak wotpil yewesa yaat panë wesak mënak Anutuu kup mowia pöta këët wa. Pit kent nga lainonöröa këmöt il yemowariaurö, ³⁴es wëlëng kësangöt ngaap yewesaurö, ngaë öngpök yesem wel nawiin yaurö, wiap wëauröak weëre kosang yesaurö, nga yaalem weë panë ëak yang kaö nantëërö waö ë yamëaurö. ³⁵Öng narö pitta Anutuun kön wi kosang wesak wëen pitëm ru wel wiaurö wal ëen koirä. Ën omën narö wii kaatak ulmëak pitëm kööre toköröak koröpöt utpet mowesak, “Anutu kasëng mampunë pötak wil niulëënaat,” pël maan pit weletakaan wal ëak wëwë ompyaut öpnaataan kat nemowiin ëa. ³⁶Narö pöt, kööre toköröak ökre was mëak tang momöak seenötring tëak wii kaatak moulmëa. ³⁷Narö pöt, kël momöön wel wia, narö öp sootring luptak ila, narö ngernger ila. Narö poë koröpre ulpëen won pol sëpsëpre meme koröpöt wetak këen yaköm ë sak wëen utpet yemowasën këlängönë rangk wakaima. ³⁸Pël yaalmëen omën pörö ompyaö panëëröak yang omnarö utpet panë wë yak kaaö ëen waö ë momëen repak yang omën wonötëere rosiratë köntak pentak ë yesem kël öngöpre yang öngöpötë wakaima.

³⁹Omën pörö kön wi kosang yewesautaring wëen Anutuuk itaangkën ompyaö ëa. Pël ëaap yangerak wëa pötak pim kup mowia pöta këët nokoirën ëa. ⁴⁰Anutu pim ompyaö niwasëpna pöt pitëmënt pëen won, tiar pourö elniipënëak kön wia. Pötaanök wet rëak ompyaö nemowasën ëa.

Yesuun itenak kön wi kosang wasëpa

12 ¹Tiar pöt, omën ngaan kön wi kosang yewesautring wakaima pöröa ngönöt kat yawi. Pötaanök pitëm ënëm ëëpenaan könömötre utpetatök wii ket ëak nitëak wë epot ent ë olëak weë ngentiak kan Anutuuk sëpenëak yenia pöök sëpa. ²Pël yeem Yesuun iteneim öpa. Puuk tiarim kön wi kosang yewesaut ngës rë yaningk. Pël ëak kön wi kosang weseim öpenaat kaamök yaalni. Pi tapöpök këlängön kat wi pet irak ya kë sak ërëpre sawi ëëpnaaten kön wieë kosang sak këra yetaprak këlängön kat wiak öö mongawisa pöten kön wiin pasit pël ëa. Pël ëaup peene pöt, kaö sak Anutuu mor yaapkëësiil wë.

Anutuuk wotpil yaniwas pöta ngönte

³Saun omnaröak Yesuun kööre tok yaalmëen weë sak wakaima pöten kön wieë arim lupöt wiapre kor ëëngan. ⁴Ar utpetat ëënganëak weë ngentieim wë. Pël yaëen omnaröak këlängön kat niwiin wel nawiin

ëaurö. ⁵Anutu pi ar pim ruurö pël weseë ngönentak arim lupöt kosang niwasëpënëak epël yenia pöten kön wieë.

“Nem ruup, Aköpök wotpil niwasën kön wiin irepan.

Këlangön kat niwiin nim lupmer wiap sëpan.

⁶Pöt epël. Aköp pi omën pim lup sant yaalmëaurö wotpil yemowas.

Pël ëak ru yemowesaurö wotpil sëpënëak yamöaup.”

⁷Anutuuk ar wotpil sënëak yanimöön wiap sënganok. Pöt pi ar pim ruurö pël weseë pil yaalni. Ma ru talëp pepapök pës nemomöön yeëa? ⁸Won, peparö pitëm ruurö pës möak wotpil mowas yaë. Anutuuk ar pël naalniin yeëa talte pim ru panëërö won, kain ruurö pël apen. ⁹Ar kön wieë. Tiarim pep yangerakörök möak wotpil yaniwasën pitëm ngön ngaarëk wa yeë. Pöl Anutu tiarim könöröa pepapë ngönte ngaarëk panë öpena pöt pangk ëëpnaat. Pël yeem ompyaö öpenaat. ¹⁰Pit akun kot nent pitëm könöök möak wotpil niweseimaut. Ën puuk tiar ompyaö wë pim ök kölam sëpenëak pil yaalni. ¹¹Wotpil yaniwasën ya kë nasën ya këlangön kön wi yeë. Ënëmak wotpil niwasën wëen kosang sauröa naë këet oröön mayaap wë ketre saun won wotpil sak öpenaat.

Kosang sak Anutuu kentöökë ënëm ëëpa

¹²Ar pöt, Anutuu ënëm ëëre yaat mëmpö pël ëënëëtaan ingre mor kël wauröa ök weëre kosang won yaaurö. Pötaanök kosang sak weë ngentieë. ¹³Omën ing kël wauröa ök yaaurö arim ënëm yeem wiap sak utpet ëëpanëën ompyaö sëpnaan wotpil wesak weë.

¹⁴Kosang sak omën pouröaring mayaap wë lup kölam wesak weë. Lup kewilring öpena pöt Aköpön itnaangkan. ¹⁵Arim naëaan namp Anutu kasëng menak pim komre kolap elmëëpnaat naön ëëpanëën ngarangk ëëë. Pël ëak arim tekraakan namp kar kapangmentë ök sak wë amail ëak nikoën utpet sënganëën ngarangk këëkë ëak weë. ¹⁶Pël ëak arëkaan namp Iso pim ök öng nga yeem ngönën sëp waspanëën ngarangk ëëë. Iso pi ngaan pim nangapön epël mëëa. “Ni akun kopët eptak kaömp ar ë nampë pöt nook pepa mor kol ru wetëëpë yewaut wa nimpaat,” pël mëëa. ¹⁷Ar pim ngönte ëwatörö. Ënëmak pim pepap wel wiipënëak yaëën welaköt elmëak mor kolut mampënëak maan pepap kat nemowiin ëa. Pi pepapök welaköt elmëëpënëak ing ëaap ngaan utpet äaut wa moolapna kante won ëën pomp ëa.

Tiar Saion rosir ompyauk Anutuu kak yaarö

¹⁸Ar peene pöt, arim ëaröa ëa pöl Sinai rosir pangk mor wëëre mësel ë pël ëënë pöök së naaröön. Ngaan pit Sinai rosiraöökë iri wëen es wëlëng kaö yokotön uröam wariak koö olëak wieë kent kaö yamöön ¹⁹kuup ngön yaan Anutuu ngönte kat wia. Pël ëak pit kas ëën Mosesën kaalak muntat apanëak Anutuun ök mapënëak mëëa. ²⁰“Omën pëen won, animaö

nampta rosiraöök ing mäsaan pöt kül möön wel wiip,” Anutuu ngön pël mēēa pöt kaalak kat wiipanēak kas ēēn mēēa. ²¹Omēn pöt orōeim wēēn Mosesta kas ēak epël mēēa. “Ne kas kaō ēēn reireē yaur.”

²²Ar rosir ke pëlōök orōak omēn pölōpringöt itnaangkēn ēaurō. Saion rosir, Anutu wēwēap, pīm ka kaōaō Yerusalem kutōmweri wia pōök orōak omēn ompyaō panēēt itenaurō. Pël yeem ensel ērēpsawi yaaurōa wa top kēsangōökre ²³omēn Anutuuk wet rēak ru wesak yapinōt kutōmweri retēng ēa pōrōa wa topōökta orōaurō. Pël ēak Anutu omēn pourōa ngön ē pet irēpnaapre omēn piin kön wi kosang wasēn wotpil wes pet iraurōa kōnōrōa temanōn saurō. ²⁴Pël ēak Yesu, sulōp ngolōpēt Anutire omnarōa tekarak tēa pōpē naē saurō. Apel mēngkēn wel wiautak pīm iit il ngentiin Anutuuk itenak kangit mena. Pël ēautak Yesu wel wiautak pīm iit il yengentiin Anutuuk itenak kaamök elnia. Pōtaanōk Yesu pīm iitak Apelēēt il yemowas.

Anutu pi kutōmre yang pout ētēp elmēēpnen ēa

²⁵Ar Anutu ngön ök ni yaē pōp kasēng mengkanēēn ngarangk ēeim ön. Ngaan Mosesē yangerak wē ngön ök mēēa pöt wa olaan kangut orō morēaup. Peene pöt, kutōmweri wē ngön ök niim wēēn pi kasēng menak tol ēak kangut nokoirēn ēēpen? ²⁶Ngaanēer pi ngön yemaan yanger ētēp ēaup. Peene pöt, pi kup niwiak epël yenia. “Ne wē ēnēmak kaalak yanger pēēn won, kutōmre yang pout akun kopēt nent ētēp elmēēmaap.” ²⁷“Kaalak akun kopēt nent ētēp elmēēmaap,” pël ēa pöt ētēp elmēēn omnant pīm ket ēaut pout kō sēpēnēak kön wiak ēa. Kō sēēn pangk ētēp naēpanēēt orōak kosang wiaapnen ēa.

²⁸Anutuuk wa ngaōök nimēēn pīm omēn ompyaō nimpna pōtē pep sak ōpena pöt ētēp naēpanēēt kosang wiaapnaat pōtēēn piin yoōre ērēp maim ōpa. Pël ēeimeē kasinkasin ēak karangkin elmēak pīm kön wiin ompyaō yaaō pōl yaya maim ōpa. ²⁹Pöt tol ēēn? Anutu tiarimop pi esuwesi ök omnant pīm kön wiin pangk naēn ēēpnaat kō wasēpnaap.

Anutuuk kön wiin ompyaō yaauta ngōnte

13 ¹Ar Kristoē omnarō pōtaan neneren lup sant elmēeim ön. ²Omnarō maimerekaan yewaisēn sant elmēēnēēten kat kolngan. Ngaan omēn narō pël yeem enselōrōen kōpël wē omēn yaapōrō wesak sant elmēa. ³Arim kar wii kaatak moulmēa pōrōen kön wiin ar pourō niulēa pël weseē sant elmēēn. Pël ēak arim karurō kēlangōn kat yawi pōten kön wiin ar pourō kēlangōn kat yawi pël weseē sant elmēēn.

⁴Öngre omp wēwēeten kön wiin ompyaō ēēp utpet wasngan. Omēn öngre omp nga ēēre öngre omp wēwēet utpet wasō pël yaē pōrō Anutuuk kangut mampnaarō.

⁵Arim lupōt monere urōmatēēn kentre kaur ēēpan. Omnant arim wia pōtōn kön wiin pangk ēēp. Pōta ngōnte Anutu pi ngaanēer epël ēa.

“Ne ar sĕp naniwasngan.
Kasĕng nanimangkan.”

6 Pĕl ĕa pĕtaanĕk tiar kĕn kosang wieĕ epĕl apenaat.
“Akĕp pi kaamĕk yaalnĕaup yak
ne kas naĕn ĕĕmaap.
Omĕn nampĕk pangk utpet naalnĕĕpan.”

Ngĕnĕn ĕk niiaut wak wĕ Yesuu ĕnĕm ĕĕpa

7 Arim wotĕĕk rĕak Anutuu ngĕnte ĕk niak rĕ niuleimaurĕen kĕn wieim ĕn. Pĕl ĕak wĕwĕ taltak wĕ wel wia pĕten kĕn wieĕ Yesuun kĕn wi kosang weseima pĕl ĕĕim ĕn. 8 Yesu Kristo pi ngaan wakaimaupĕk wĕ wakaim ĕpnaap. Pim wĕwĕet ke kopĕtalte. 9 Pĕl ĕa pĕtaanĕk ngĕnĕn maim ke nentere nent kat wiin pĕtĕk wer niĕn Anutuu kanĕ sĕp wesak maimaĕĕk sĕngan. Pim komre kolap yaalni pĕtak tiarim kĕnĕt kosang wasĕn ĕpena pĕt Anutu itaangkĕn pangk ĕĕpnaat. Omnant yenaute ngĕn pasutĕk pangk taĕ naniwaspan. Pĕtĕk omĕn pĕl yaaurĕ kaamĕk naalmĕĕn ĕa. Pĕtaanĕk ngĕnĕn maim ke pipot kat wiingan.

10 Kristo tiarimĕĕn kiri ĕa pĕp kaamĕk elniipĕnĕak tiarim naĕ wĕ. Pĕl ĕaup Yuta omĕn yangerakĕ ngĕnĕn tuptak animaurĕ kiri ar yaaĕ pĕrĕ yok pangk pim naĕ sĕĕn kaamĕk naalmĕĕpan. 11 Kiri yaaĕ wotĕĕkĕrĕ pit animaurĕ mĕak iit pĕĕn omnarĕa utpetatĕ saunataĕĕn kiri ĕĕpĕnĕak ngĕĕngk panĕ tupta kakaatiitakĕl wak yesĕn kĕĕrĕ kaĕĕkĕ wilĕngkĕĕl esuwesi mereim wĕ. 12 Pĕl yaĕĕn Yesu piita tapĕl pim iitak tiar omnarĕa lupĕt kĕlam niwasĕpĕnĕak kaĕĕkĕ wilĕngkĕĕl mĕĕn wel wia. 13 Pĕl ĕa pĕtaanĕk tiarta kaĕĕkĕ wilĕngkĕĕl yes pĕl Yuta omnarĕa kiri yaaut sĕp wesak piiring wĕ pim ĕĕ sa pĕl ĕĕpa. 14 Pĕt yang eprak ka kosang naĕ won. Pĕtaanĕk ĕnĕm ka kosang tekeri wasĕpnaĕĕn kĕn nganngan ĕĕim wĕ. 15 Pĕtaanĕk Yesu tiarimĕĕn kiri ĕa pĕtaan tiarĕk kangiir tiarim yaya yamĕĕautak Anutuun kiri elmĕim ĕpa. Yaap, tiarim kĕmĕtĕk pim songĕnte tekeri wasĕpa. 16 Neneren sant wesak kaamĕk yaaut kat kolngan. Pĕt Anutuuk itaangkĕn kiri yaauta ĕk ompyaĕ ĕĕpnaat.

17 Arim wotĕĕkĕrĕa ngĕn ngaarĕk yeweem pitĕm ikanĕĕk ĕn. ĕnĕmak pitĕm ya yamĕngkauta kĕĕt Anutuun ĕk mapnaarĕ. Pĕtaanĕk pit arim kĕnre lupĕt kosang sĕnĕak ngarang elnieim wĕ. Pĕl ĕĕn ar pitĕm ngĕn ngaarĕk yeĕn pĕt pit ya ompyaĕring ya mĕneim ĕpnaat. Pĕl naĕn yaĕĕn pĕt ya utpetaring ya yamĕngkĕn pĕtak tolĕĕl kaamĕk elniipĕn? Won.

18 Ar tenimĕĕn Anutuun kimang maim ĕn. Ten tenim lupĕtĕn kat men ĕĕn Anutuu ĕĕetak wotpil wĕ kĕt ĕl epotĕ pim yaat wotpil wesak mĕmpunĕak kent yaĕ. 19 Pĕtaanĕk ar Anutuun kimang ngĕntak ĕk maan kaalak wes nemĕĕn arim naĕ teĕntom waisumĕak kosang panĕ wesak ĕk yeniak.

Kimang ngĕnte

20 Anutu mayaapta pepap puuk tiarim Akĕp Yesu, sĕpsĕp ngarangk kaĕap, pim iitak sulĕp ngolĕp wiakaim kosang wiaapna pĕt taĕ wesa

pötaan weletakaan wal ë moulmëa. ²¹Pi tapöpök pim kentöökë ënëm ëënëën omnant ompyaö ke nentere nent nimp. Pël ëäk pim kön wiin ompyaö yaaut Yesu Kristoë weëre kosangöök arim lupötë war wasëp. Pim naë yayaatakaan yayaatak om aim kosang wiaap. Yaap.

Ngön mëët

²²Karurö, ne kosang wesak epël yeniak. Pep retëng ë yaningk epët kotte. Pötaanök pepanöm ngön epët këëkë wesak kat wieë. ²³Ar kat wieë. Tiarim karip, Timoti, pi wii kaatakaan wil moulmëa. Pötaanök pi teënt waisën pöt koirak tenip pouwaar wais arën itaampunaat.

²⁴Arim ngönënë wotöököröere Anutuu omën pouröen yoöre ërëp yemak pël ök man. Kar Itali yangerakaan wais wë eporöakta arën yoöre ërëp yenia. ²⁵Anutuu komre kolap pöt arim naë wiaap. Yaap.